

Dijsselbloem

De **voorzitter**: Dank u. Daarmee is hierover mijns inziens voldoende gezegd.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Voorzitter, ik wil graag een aanvullende opmerking maken. Er is mij geen inhoudelijke vraag over dit thema gesteld, maar nu dit is gewisseld, hecht ik eraan om te benadrukken hoe wij het thema van de migratie en de gevolgen hiervan voor het onderwijs zijn tegengekomen en hoe wij het hebben opgepakt. Ik wil voorkomen dat de indruk blijft bestaan dat wij dit thema niet hebben behandeld. Dat hebben wij wel gedaan en dat is ook te lezen in het rapport. Wij hebben namelijk vastgesteld dat deze ontwikkeling en problematiek reëel was, dat dit begin jaren negentig al volop zichtbaar was en dat de cijfers erop wezen dat de problemen rond migratie en onderwijs alleen maar groter en zwaarder zouden worden. Wij hebben vastgesteld dat bij de start van het vmbo deze problematiek, en de ontwikkeling die daarin nog was voorzien op basis van betrouwbare cijfers, niet of onvoldoende onder ogen is gezien. Hierover hebben wij ons zeer kritisch uitgelaten. Vmbo-scholen zijn hierdoor met een nog zwaardere taak op pad gestuurd. Wij hebben ook vastgesteld dat desalniettemin het vmbo het alleszins positief heeft gedaan. Hieruit spreekt een enorme waardering voor deze scholen. Deze problematiek en de discussie over de cijfers die toen ook al beschikbaar waren maar er bij sommige beleidsmakers toen niet uitkwamen, hebben wij in detail beschreven. Sterker nog, wij hebben een extra hoorzitting gehouden om een onderzoeker uit Leiden in de gelegenheid te stellen om de cijfers waarover hij toen al beschikte en die hij toen ook heeft gepresenteerd aan het ministerie, nog eens in de openbaarheid met ons te delen. Met deze cijfers is toen niets gebeurd. Hieraan hebben wij dus zelfs een extra hoorzitting gewijd.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 16.29 uur tot 16.40 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **de brief van het Presidium over het verantwoordingsdebat en voorstellen voor dat debat 2008 (31428, nr. 1).**

De **voorzitter**: Aangezien zich geen sprekers hebben gemeld, stel ik voor om conform de voorstellen te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van het **debat** over het **eindrapport "Tijd voor Onderwijs" van de commissie Parlementair Onderzoek Onderwijs- vernieuwingen (31007, nr. 6) (debat met de commissie).**

De heer **Depla** (PvdA): Voorzitter. Ik wil de commissie hartelijk danken voor de uitgebreide beantwoording en de goede discussie. Voor haar werk heb ik al eerder

bedankt, maar dat wil ik nog wel een keer doen. Straks gaan wij dat werk met een mooie motie onderstrepen, maar die motie zal mijn collega Jan Jacob van Dijk indienen.

Met dit rapport staat ons onderwijs, de kwaliteit en de inhoud ervan, weer eens duidelijk op de politieke agenda. Vandaag hebben wij aan bevordering daarvan een bijdrage geleverd. Zo kan er wat ons betreft een eind komen aan een tijdperk, waarin wij telkens achteraf moesten concluderen dat de onderwijsvernieuwingen niet de gewenste resultaten hadden en dat ondanks alle inspanningen en goede bedoelingen de politiek het onderwijs, in woorden van de commissie, ernstig verwaarloosde. Eerst was er te veel aandacht voor structuur en vorm bij de drie besproken onderwijsvernieuwingen en later, na 1998, was er juist te weinig aandacht voor inhoud en kwaliteit. Dat zorgde niet voor een goed resultaat. Tegen deze achtergrond zullen wij met veel plezier de aanbevelingen ter harte nemen en ervoor zorgen dat wij de lessen geleerd hebben.

Terecht is er veel kritiek op onze rol die wij in de jaren negentig bij de behandeling van dit dossier hebben gespeeld, maar het mooie is dat wij tegenover heel andere sectoren, buiten de politiek, ons publiekelijk verantwoord en blijk geven van het leren van lessen. Dit debat gaat dus ook over onze eigen rol. Wij moeten concluderen dat de commissie voor de politiek duidelijke lessen heeft geformuleerd. De eerste houdt in dat wij in het regeerakkoord geen details moeten opnemen, maar daarin vooral de ambities moeten omschrijven. Die ambities mogen wij wel degelijk hebben. Het is namelijk niet zo dat de politiek niets meer moet willen. Integendeel! De politiek moet ambities hebben, want daarvoor worden politici gekozen. Alleen, die ambities moeten wel gerealiseerd worden en voorkomen moet worden dat het middel het doel wordt.

Een zeer lastig, maar belangrijk punt is dat wij bij de voorbereiding van het beleid voor meer tempo zouden kunnen zorgen, terwijl wij met name de degenen die het beleid moeten uitvoeren meer tijd zouden moeten geven. Als wij denken klaar te zijn, moeten wij niet willen dat alles de dag later overal wordt ingevoerd. Mensen moeten de tijd krijgen om zich voor te bereiden op veranderingen.

Een andere belangrijke conclusie betreft de opmerking van Mertens. Wij zouden minder moeten vertrouwen op allerlei geluiden in sectoren, maar ook zelf onderzoek moeten doen. Wij zouden zelf moeten nagaan hoe het met het draagvlak staat.

Dan wil ik vervolgens iets zeggen over het competentiegericht leren in het mbo. Met die onderwijsvernieuwing wordt gewerkt. Wat ons betreft is die vernieuwing een rijdende trein en nu kun je twee dingen doen. Je kunt, zoals wij vroeger deden en zoals de commissie in haar rapport mooi beschrijft, gewoon doorgaan, omdat je een rijdende trein niet kunt stoppen. Die laten wij dan dus rijden. Je kunt ook aan de noodrem trekken. Iedereen schiet dan van zijn stoel. Je kunt echter ook doen wat de commissie heeft voorgesteld, namelijk het toetsingskader toepassen. Ik ben ervoor dat de Kamer dat de komende tijd doet. Verder vind ik dat wij moeten nagaan of wij de goede rol vervullen. Daarbij denk ik met name aan de kwalificatiedossiers, waarmee wij de eindtermen hebben vastgelegd. Wat ons betreft zou de Kamer zichzelf die opdracht voor de komende tijd moeten stellen.